

ERDÉLY TÖRTÉNETE

IRTA
MAKKAI LÁSZLÓ

BUDAPEST 1944
RENAISSANCE KÖNYVKIADÓVÁLLALAT

TARTALOM-MUTATÓ

	Oldal
Előszó	5
Bevezetés	9
I. NÉPEK ÉS KULTURÁK KÜZDELME ERDÉLYÉRT:	
A dák hatalom kialakulása	13
A római hódítás	17
A római Dácia	20
Dácia feladása	23
Germán és keleti népek Erdélyben	25
Az erdélyi szlávok	28
II. A MAGYAR HONFOGLALÁS ÉS BERENDEZKEDÉS:	
Az erdélyi magyar honfoglalás időpontja	32
A Gyulák törzse Erdélyben	33
Honfoglaló magyar nemzetségek a Kissszamos völgyében	37
Magyarok és szlávok	41
A magyar királyság szervező munkája Erdélyben	42
Új társadalmi rend	45
Magyar népi terjeszkedés Erdélyben	49
Székelyek eredete	53
Az ősi székely társadalom	56
III. A SZÁSZOK BETELEPÍTÉSE:	
Az első szász telepések Erdélyben	60
A keleti nomád népek támadásai	63
A délkeleti határvidék ujjaszervezése	66
A szász társadalom	69
A kúnok megtérítése	73
A tatárjárás és következményei	76
IV. A ROMÁN BEVÁNDORLÁS:	
Kontiunitás és prioritás	81
Az erdélyi román bevándorlás kezdetei	85
A román nomád pásztorkodás	89
A román társadalom	93
A románok megtelepedése	97
A XIV. századi román bevándorlás	101

V. AZ ERDÉLYI RENDI TÁRSADALOM:

Az erdélyi nagybirtok kezdetei	106
Az oligarchia uralma Erdélyben	110
Régi és új birtokosok	114
A nemesi társadalom kialakulása	116
A nemesi társadalom szerkezete	120
Székelység és nemesség	125
A székely életmód átalakulása	127
A közsékelyek küzdelmei	130
A szász gerébek	135
A szász politikai egység és a városok	138
A kereskedelem	140
A városi polgárság	143
Az új szász társadalmi rend	146

VI. A HÁROM NEMZET:

A három rendi nemzet és a vajda	149
A török veszedelem	153
A jobbágykérdés	156
A Hunyadiak	161
A román nemesség kialakulása	166

VII. NEMZETI KIRÁLYSÁG ERDÉLYBEN:

Szapolyai János és Habsburg Ferdinánd harca Erdélyért	172
Majláth István emelkedése és bukása	181
Martinuzzi György barát és a magyar egység	187
Ferdinánd egység-kísérletének kudarca	195
Izabella uralkodása	205
János Zsigmond küzdelme a királyságért	213

VIII. ERDÉLYI ÉLET A XVI. SZÁZADBAN:

Állam	221
Társadalom	232
A középkori egyház és a reformáció	244
A türelmi rendszer kialakulása	251
Egyházi műveltség és humanizmus	263
A reformáció és a humanizmus művelődési szintézise	271

IX. A BÁTHORIAK CSALÁDI URALMA:

Báthori István „vajda“	284
A lengyel—magyar únió	293
A Báthoriak családi háborúsága	302
Erdély és a keresztény liga	309
Mihály vajda Erdélyben	320
Basta rémuralma és Bocskai szabadságharca	329
Az első Rákóczi és az utolsó Báthori	340

X. A REFORMÁTUS FEJEDELMi ABSZOLUTIZMUS:

Bethlen Gábor harca a magyar egységért	358
Bethlen Gábor erdélyi országépítése	369
I. Rákóczi György	375
II. Rákóczi György	387
A fejedelemség alkonya	399
A török fennhatóság vége	412

XI. ERDÉLYI ÉLET A XVII. SZÁZADBAN:

A fejedelmi abszolutizmus	424
Nemesség és székelyek	430
Jobbágypok, polgárok	434
A református ortodoxia és belső ellenzéke	440
Római katolikusok unitáriusok	451
Szászok, románok	455
Ircdalom, művészet	459

XII. A RENDI TÁRSADALOM VÁLSÁGA:

Erdély változása	463
Vallási kérdés	469
A társadalmi válság	476
Mária Terézia és II. József reformkísérletei	484
A felvilágosodás	496

XIII. Az ÚNIÓ:

A nemzeti ébredés	504
Küzdelen a reakció ellen	514
Szabadságharc és polgárháború	524
A visszatérés	528